

Srednja i Južna Dalmacija

Turistička geografija

A detailed map of Central and Southern Dalmatian Croatia. The map shows the coastline from Zadar in the north to Dubrovnik in the south. Major islands and archipelagos are labeled, including Šibenik, Zadar, Brač, Hvar, Korčula, and Dubrovnik. Numerous cities and towns are marked with dots and names, such as Zadar, Šibenik, Trogir, Split, Makarska, Metković, and Dubrovnik. The map also shows the Dalmatian Channel (Dalmatinski kanal) and the Zadar Channel (Zadarski kanal). The map is color-coded with green for land and blue for water. The title 'Srednja i Južna Dalmacija' is written in large green letters at the top right, and 'Turistička geografija' is written in red below it.

Srednja i Južna Dalmacija

Turistička geografija

A detailed map of Central and Southern Dalmatian Croatia. The map shows the coastline from Zadar in the north to Dubrovnik in the south. Major islands and archipelagos are labeled, including Šibenik, Zadar, Brač, Hvar, Korčula, and Dubrovnik. Numerous cities and towns are marked with dots and names, such as Zadar, Šibenik, Trogir, Split, Makarska, Metković, and Dubrovnik. The map also shows the Dalmatian Channel (Dalmatinski kanal) and the Zadar Channel (Zadarski kanal). The map is color-coded with green for land and blue for water. The title 'Srednja i Južna Dalmacija' is written in large green letters at the top right, and 'Turistička geografija' is written in red below it.

Srednja Dalmacija

– 3 turističke regije

- srednjodalmatinski otoci
- obala
- Dalmatinska zagora

– važnija središta:

- **Split, Solin, Trogir, Omiš, Makarska, Imotski i Sinj**

– **Split** – razvio se od **Dioklecijanove palače** (na UNESCO-vom popisu)

- **znamenitosti:** Dioklecijanov mauzolej – danas katedrala Sv. Duje (od 7. st), brojni muzeji i galerije (Meštrović), manifestacije Splitsko ljeto i Festival zabavne glazbe, brdo Marijan (izletište), fešta Sv. Duje (zaštitnik grada)
- najprometnija hrvatska morska putnička luka

– **Solin** – uz rječicu **Jadro** – predgrađe Splita

- ostatci rimske **Salone**, brojni ostatci iz hrvatske prošlosti

– **Klis** – **utvrda** radi obrane od Osmanlija / **Kašteli** (7) – između Trogira i Splita

Srednja Dalmacija

- **Trogir** – na UNESCO-u popisu
  - povezan s otokom **Čiovom**
- **znamenitosti**: Radovanov portal i katedrala Sv. Lovre, crkve Sv. Martina i Ivana, kula Kamerlengo, samostani Sv. Nikole i Dominika
- **Omiš** – na ušću Cetine
  - središte neretvanskih gusara
  - **znamenitosti**: crkva sv. Petra, tvrđave Mirabela i Fortica
- **Makarska** – makarsko primorje (uski obalni pojas ispod Biokova)
  - jako turističko mjesto
  - **znamenitosti**: malakološki muzej (najveća zbirka školjaka i puževa na svijetu), brojni sportski tereni, lijepe plaže, marijansko svetište Vepric
  - **ostala mjesta makarskog primorja**: Brela, Baška Voda, Tučepi, Podgora i Gradac

Jezgra Splita s Dioklecijanovom palačom

Klis

Salona

Trogir

Radovanov portal

Kula Kamerlengo

Makarska

Omiš (ušće Cetine)

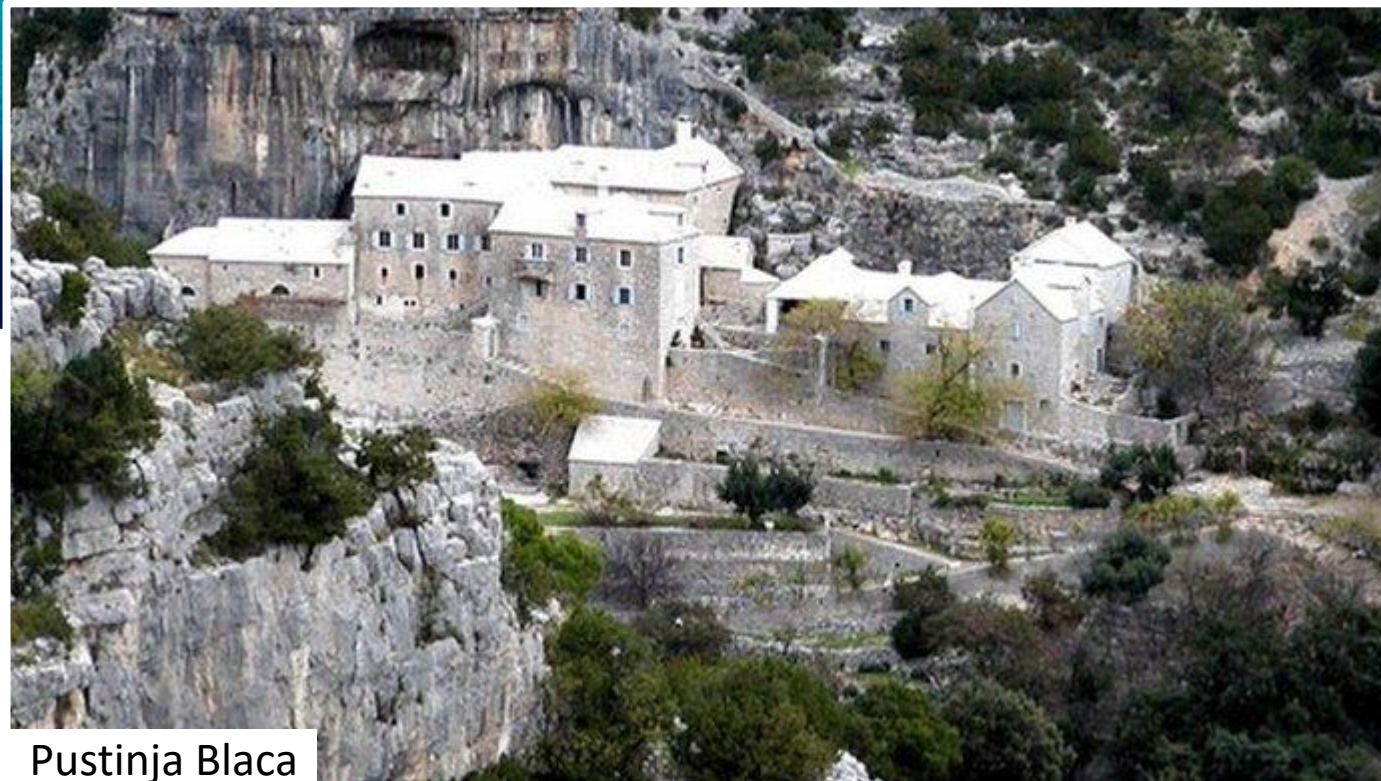
Srednjodalmatinski otoci

- smjer pružanja otoka je **istok – zapad** (*ostali hrvatsko otoci – smjer SZ – JJ*)
- veći otoci: **Brač, Hvar, Vis, Šolta i Čiovo**
- manji otoci: Jabuka, Biševo, Drvenik, Šćedro, Sveti Andrija i dr.
- **Brač** – **najviši** Hrvatski otok (Vidova gora – 780 m) i **najveći srednjodalmatinski** otok (*3. po veličini u Hrvatskoj*)
  - sjeverna obala gušće naseljena
  - turistički najznačajnije mjesto – **Bol** (Zlatni rat – reljefni oblik kosa)
  - **Supetar** – najveće naselje na otoku
  - pustinja **Blaca**

Zlatni rat (kosa)

Pustinja Blaca

Srednjodalmatinski otoci

- **Hvar** – turistički najrazvijeniji dalmatinski otok
  - turistički najznačajnija mjesta: **Hvar, Stari Grad i Jelsa**
- **znamenitosti:**
  - **grad Hvar:** najstarije europsko kazalište (16. st), renesansna katedrala Sv. Stjepana, franjevački samostan i crkva (15. st), Paklinski otoci (14)
  - **Stari grad:** ostatci grčkih kuća i ulica (Pharos), Hektorovićev Tvrđalj (palača), Starogradsko polje (pod zaštitom UNESCO-a)
  - **Jelsa:** u prošlosti bila brodogradilište, Tor (promatračnica iz 4./3. st pr Kr.)

Jelsa

Stari Grad

Paklinski otoci

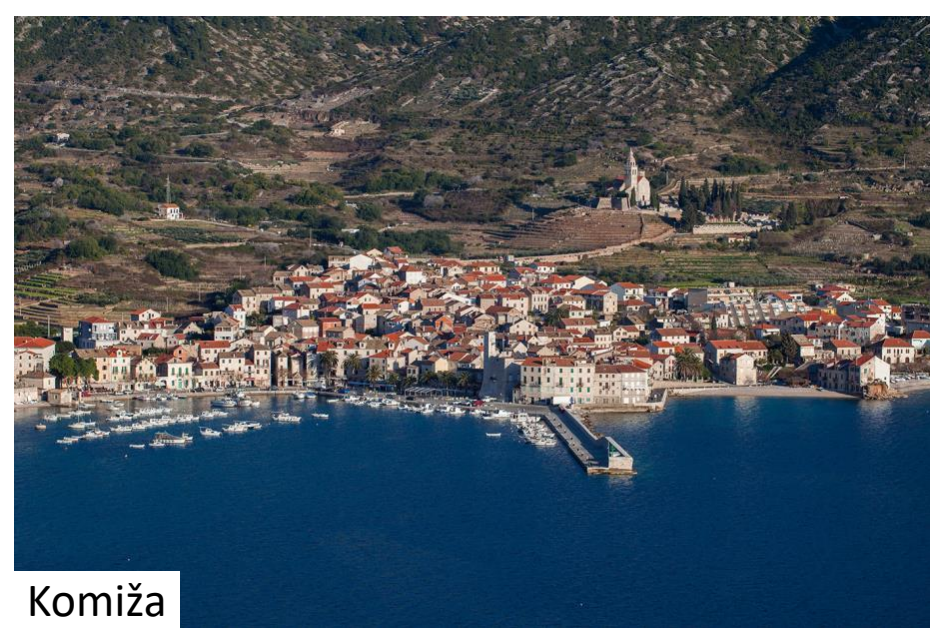

Hvar

Srednjodalmatinski otoci

- **Vis** – najveći pučinski otok (za vrijeme Jugoslavije izoliran za strance)
  - turistički najznačajnija mjesta: **Vis** i **Komiža**
  - otočić Biševo – **Modra špilja**
- **Šolta** – kupalište cara Dioklecijana i brojni antički ostatci (vile, bazilike...)
- **Čiovo** – povezan pokretnim mostom s Trogicom
  - dominikanski samostan Sv. Križa (13. st) i otočić Kraljeva (Bela IV.)

Komiža

Šolta

Modra špilja - Vis

Čiovo

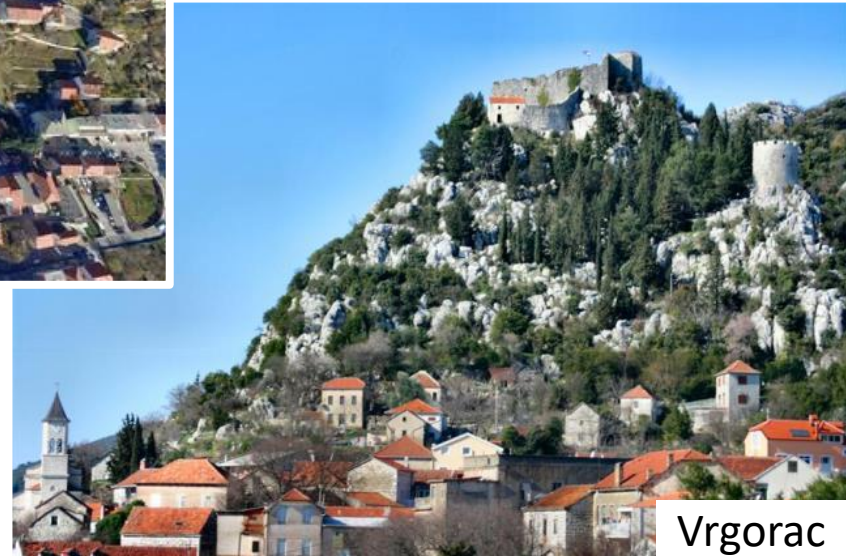
Dalmatinska Zagora

- gorsko zaleđe Srednje i djelomično sjeverne Dalmacije
- slabije turistički posjećena
- važnija mjesta: **Sinj**, **Imotski** i **Vrgorac**
- **Sinj** – Sinjska alka i svetište Gospe Sinjske
- **Imotski** – tvrđava Topana, Modro i Crveno jezero
- **Vrgorac** – sedam kula
- festival glumaca u **Zagvozdu**
- brojne planine: Dinara, Biokovo, Kamešnica i Svilaja)
- **PP Biokovo** – lovni i zimski turizam
  - **vrh Sveti Jure** – izletnički i planinarski turizam

Imotski

Vrgorac

Južna Dalmacija

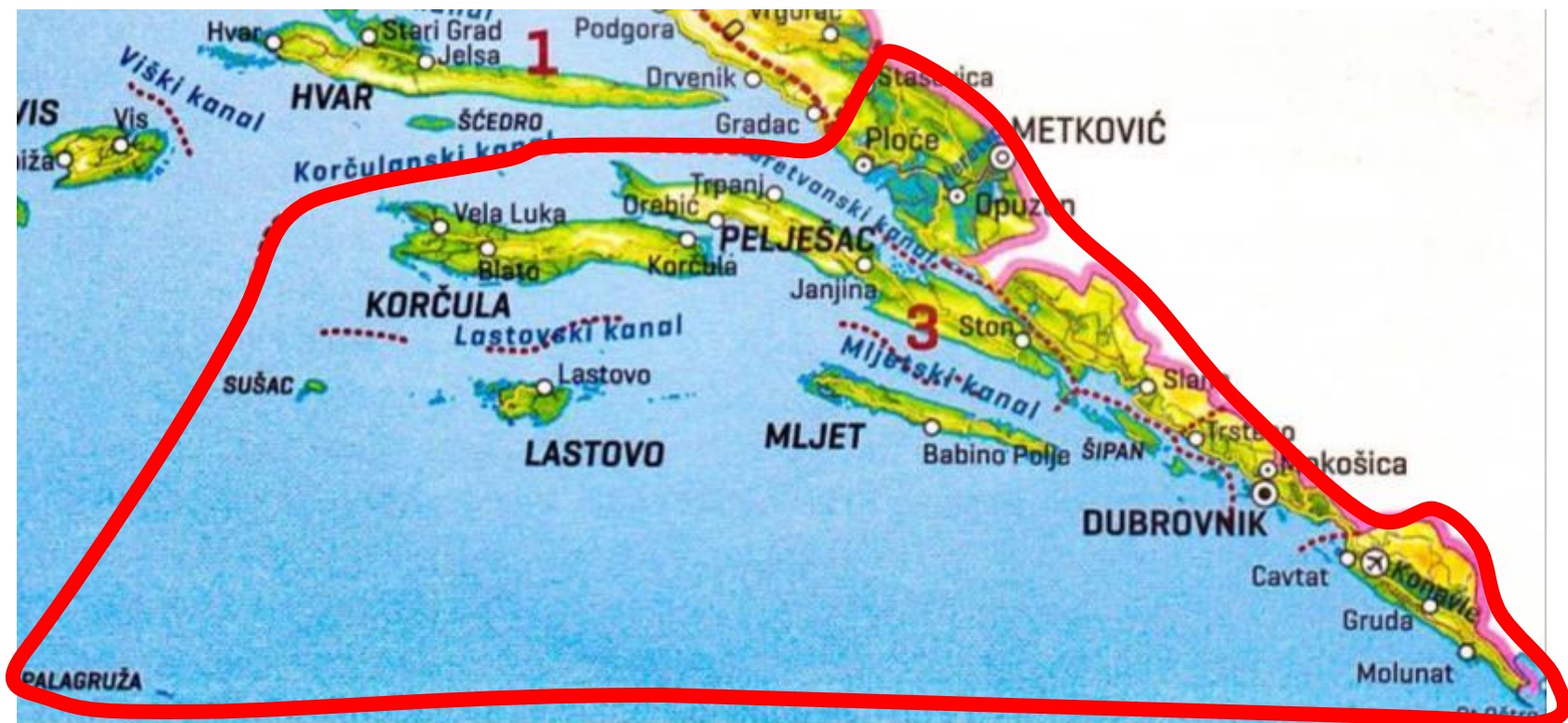
Južna Dalmacija

– 3 turističke regije

- delta Neretve
- obala (*poluotok Pelješac i Dubrovačko primorje*)
- otoci (*Elafiti, Lokrum, Mljet, Lastovo, Korčula, Palagruža*)

– važnija središta:

- **Metković, Ploče, Opuzen, Ston, Dubrovnik, Cavtat, Korčula i Vela Luka**

Delta Neretve

- **poljoprivredni kraj**, turistički slabije iskorišten
  - obradive površine i plodno tlo (**navodnjavano vodom iz Neretve**)
- **brojne znamenitosti** – ilirske gradine, rimska Naron (Vid kod Metkovića), stećci, osmanska kula Norinska, maraton lađa na Neretvi
  - važnija mjesta: **Metković** (najveće naselje), **Ploče** (2. po veličini robna luka u RH) i **Opuzen** (središte proizvodnje mandarina)
- **Baćinska jezera** – 7 krških jezera

Ploče

Opuzen

Metković

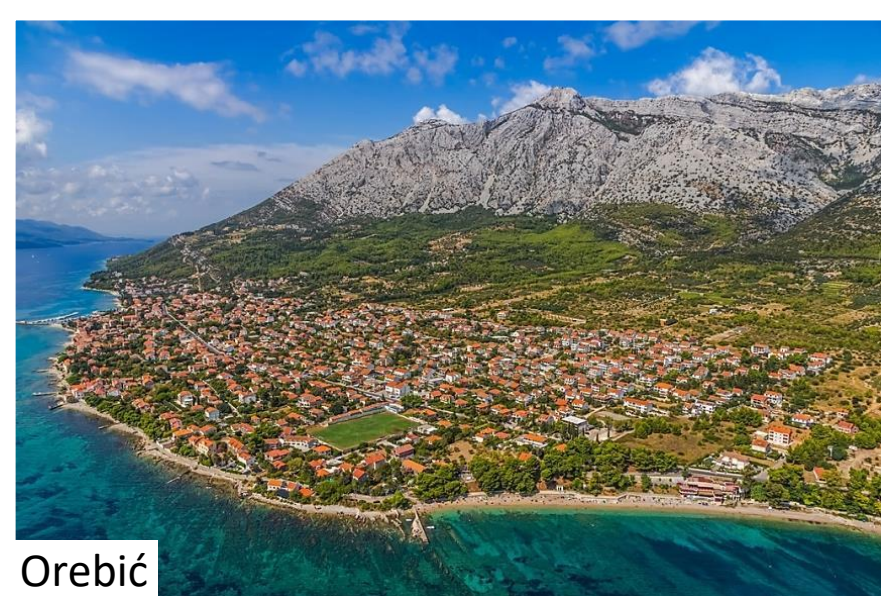

Baćinska jezera

Obala

- obuhvaća **Dubrovnik** i **dubrovačko primorje** te **poluotok Pelješac**
- **Rijeka dubrovačka** – riječno-morski zaljev (3 km) – rijeka **Ombla**
- **Pelješac** - šumovit poluotok – **Ston** – zidine i solana
  - **Orebić** – najznačajnije turističko naselje na Pelješcu
  - **uzgoj školjaka** u Malostonskom zaljevu i vina (*dingač*) na Pelješcu
  - **Konavli** – ruralni kraj, strma obala
  - **Cavtat** – mauzolej obitelji Račić (Meštrović) i rodna kuća Vlahe Bukovca

Orebić

Stonske zidine

Cavtat

Otoci

- južnodalmatinski otoci: **Elafiti, Lokrum, Mljet, Lastovo, Korčula, Palagruža**
- **Elafiti** (grč. elafos – jelen) – između Pelješa i Dubrovnika
  - **Šipan** (najveći), **Koločep** i **Lopud** – stalno naseljeni
- **Lokrum** – poseban rezervat šumske vegetacije (hrast crnika)
- **Korčula** – grad Korčula - jedini otočni grad u županiji (Marko Polo); Vela Luka
  - viteška igra Moreška
- **Lastovo** – **park prirode** – 11 otočića – **šumovit otok** – 70% površine alepski bor i planika

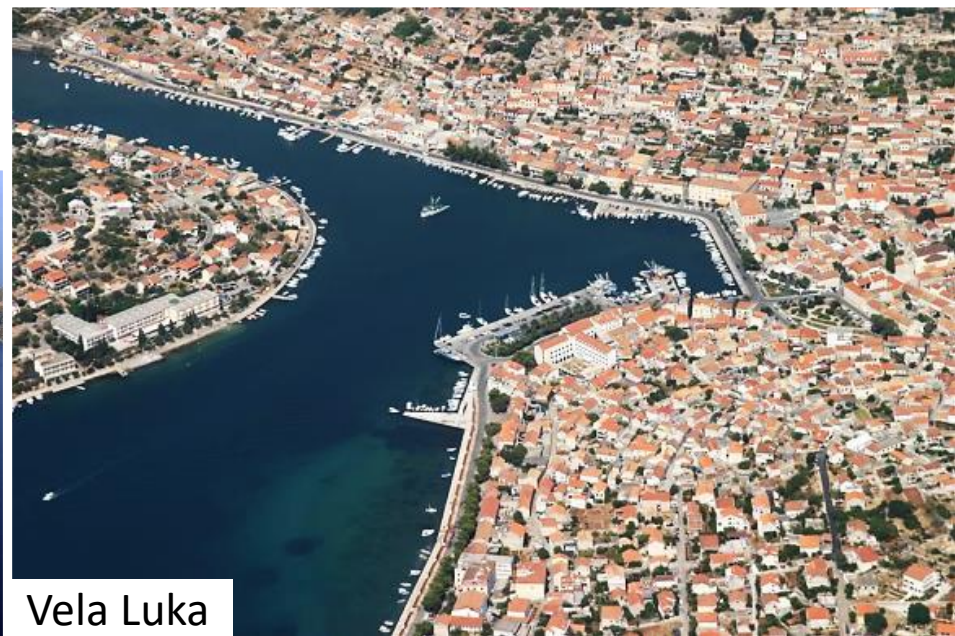
grad Korčula

viteška igra Moreška

Lastovo

Vela Luka

Video materijali uz prezentaciju

(Bajkovita Hrvatska)

– Split

- Katedrala Sv. Duje – https://youtu.be/T_UFtr8haUE
- Dioklecijanova palača - <https://youtu.be/kOwAVqI9Zio>
- Riznica splitske katedrale - <https://youtu.be/DSXdAG4tBKo>
- Muzej grada Splita - <https://youtu.be/G9MWVII9R-8>

– Trogir

- Trogir (*I to je Hrvatska*) - <https://youtu.be/VUbNCtz45IM>
- Trogirska katedrala - <https://youtu.be/SqGcV17zu3Q>

– Dubrovnik

- Gradske zidine - <https://www.youtube.com/watch?v=FMell-VJCtc>
- Knežev dvor - <https://youtu.be/FPDQiWJ8-oo>
- Franjevački samostan male braće - <https://www.youtube.com/watch?v=thsCHkgSGoQ>
- Tvrđava Imperijal – <https://www.youtube.com/watch?v=4vU40EdNt-s>
- Tvrđava Sv. Ivan – <https://www.youtube.com/watch?v=jINkzl4JgC8>
- Katedrala Velike Gospe - <https://www.youtube.com/watch?v=Hcxx0A4kGuo>

– Ostalo

- **Omiš** – tvrđava Fortica - <https://youtu.be/bKj-4-Rv-NQ>
- **Klis** - <https://youtu.be/E-qiUoo6lQQ>
- **Antička Salona** (Solin) - <https://youtu.be/luSiDS4e6Ek>